

Not: Belediye meclis üyesinin sözleşmeli personel olarak çalıştırılmayacağı hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-5234321

12/12/2022

Konu: Belediye Meclis Üyesinin Sözleşmeli
Personel Olarak Çalıştırılmayacağı

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: 04.11.2022 tarihli ve E-63400523-900-1667 sayılı yazınız.

Belediye meclis üyesi olan ilgilinin Belediyenizde sözleşmeli personel pozisyonunda görev alıp alamayacağına ilişkin görüşü talep eden ilgi yazınız incelenmiştir.

Bilindiği üzere, Bakanlığımızın 31/12/2021 tarihli ve 2021/26 sayılı Genelgesinin EK-1/a tip sözleşme örneğinin 1 inci maddesinde, "*Sözleşmeli personel, Kurumca gösterilecek görev yerlerinde mevzuat ve verilecek emirler çerçevesinde göreviyle ilgili olarak kendisine verilen tüm işleri yapmayı taahhüt eder.*" hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 4857 sayılı İş Kanununun;

2 nci maddesinde, "*Bir iş sözleşmesine dayanarak çalışan gerçek kişiye işçi ... denir...*" hükmü,

8 inci maddesinde, "*İş sözleşmesi, bir tarafın (işçi) bağımlı olarak iş görmeyi, diğer tarafın (işveren) da ücret ödemeyi üstlenmesinden oluşan sözleşmedir. İş sözleşmesi, Kanunda aksi belirtilmedikçe, özel bir şekle tabi değildir...*" hükmü,

10 uncu maddesinde, "*Nitelikleri bakımından en çok otuz iş günü süren işlere süreksiz iş, bundan fazla devam edenlere sürekli iş denir...*" hükmü,

63 üncü maddesinde, "*Genel bakımdan çalışma süresi haftada en çok kırkbeş saattir. Aksi kararlaştırılmamışsa bu süre, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine eşit ölçüde bölünerek uygulanır.*"

Tarafların anlaşması ile haftalık normal çalışma süresi, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine, günde onbir saati aşmamak koşulu ile farklı şekilde dağıtılabilir. Bu halde, iki aylık süre içinde işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık çalışma süresini aşamaz. Denkleştirme süresi toplu iş sözleşmeleri ile dört aya kadar artırılabilir ..." hükümleri bulunmaktadır.

Öte yandan, Danıştay Birinci Dairesinin Esas No: 2008/1444 Karar No: 2009/334 sayılı Kararında, "*belediye ve il genel meclisinin belirli toplantı süreleri olduğu, meclis üyelerinin aynı zamanda encümenlerde ve ihtisas komisyonlarında görev aldıkları, bu oluşumların da belirli zamanlarda toplandıkları göz önünde alındığında, daimi işçinin meclis üyesi olması halinde, hem iş akdinden doğan yükümlülüklerini, hem de meclis çalışmalarına katılma yükümlülüğünü aksatabileceği, yoğun çalışma gerektiren meclis üyeliği görevini aksatmasının meclisin işleyişini olumsuz etkileyebileceği, kaldı ki, meclis çalışmalarının hızlı ve verimli yürütülebilmesi için meclis üyelerinin toplantılara katılımları konusunda Kanunun öngördüğü kurallar dikkate alındığında, meclislerin daimi işçileri ilgilendiren kadroların ihdası, iptali ve değiştirilmesi, performans ölçütlerinin belirlenmesi ve denetim gibi hususları görüşeceği toplantılara işçi olan meclis üyesinin katılmayacağı, bu durumun da meclisin çalışma düzenine zarar verebileceği de kaçınılmazdır."* ifadesine yer verilerek belediye meclis üyeliği görevi ile aynı tüzel kişilikte işçi kadrosunda görev yapmanın bağdaşmayacağı belirtilmiştir. Bununla birlikte Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 24/03/2014 tarihli ve E:2012/1574, K:2014/1051 sayılı Kararında, kamu kurumlarında çalışan daimi işçilerin, işçi olmalarından kaynaklanan statüleri ile aynı tüzel kişilikteki meclis üyeliği statüleri birbirleriyle çatışmakta, dolayısıyla meclis üyesi sıfat ve yetkilerini kullanarak aynı tüzel kişilikte karar alma, denetim ve yaptırım süreçlerine katılmalarının mümkün olmadığına hükmedilmiştir.

Bu çerçevede, 5393 sayılı Belediye Kanununun 28 inci maddesinde, "*Belediye başkanı görevi süresince ve görevinin sona ermesinden itibaren iki yıl süreyle, meclis üyeleri ise görevleri süresince ve görevlerinin sona ermesinden itibaren bir yıl süreyle, belediye ve bağlı kuruluşlarına karşı doğrudan doğruya veya dolaylı olarak taahhüde giremez, komisyonculuk ve temsilcilik yapamaz.*" hükmünün mezkûr Genelge kapsamında Ek 1/a tip sözleşmesi çerçevesinde sözleşmeli personel olarak istihdam edilebilmek için bir tarafın kendisine verilen tüm işleri yerine getirmeyi taahhüt ettiği, diğer tarafın da bu personele ücret ödemeyi üstlendiğinin anlaşılması, Türk Dil Kurumu sözlüğünde ise taahhüt "*Bir şey yapmayı üstüne alma, üstlenme*" olarak tanımlanması dolayısıyla meclis üyeliği görevinin belediye bünyesinde istihdam edilmesi düşünülen personelin görevi ile bağdaşmayacağı açıktır.

Yukarıda yer verilen mevzuat kapsamında yapılan sözleşmelerin bir taahhüt olarak değerlendirilmesi durumunda, konunun, 5393 sayılı Kanunun 28 inci maddesinde belirtilen belediye veya bağlı kuruluşlarına karşı taahhüde girmek kapsamında düşünülmesi gerektiği ve bu nedenle ilgilinin aynı belediyede meclis üyeliği görevi esnasında ve görevi sona erdikten sonra 1 yıl içerisinde sözleşmeli personel olarak istihdam edilmesinin mümkün bulunmadığı değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü